

Gemeente Geldermalsen

**Geef elkaar ruimte
om verantwoordelijkheid te nemen**

**Nieuwjaarstoespraak
Burgemeester Miranda de Vries
Gemeente Geldermalsen
4 januari 2016**

Goedenavond allen, wat goed dat u er allemaal bent!

“Graag geven wij onze inwoners ruimte, ruimte om verantwoordelijkheid te nemen. Om een open samenleving te vormen die bewust streeft naar duurzaamheid, veiligheid, gezondheid en welbevinden”.

Zo beschreven wij als gemeente bestuur afgelopen oktober de ambitie voor de komende jaren bij de presentatie van de begroting. Als overheid blijven we zo graag aansluiten bij een veranderende samenleving.

Iets meer dan twee weken geleden was het in deze raadszaal een ravage. Omgegooide stoelen, in de haast achtergelaten persoonlijke eigendommen, bakstenen, blokken beton en een grote hoeveelheid glas. De onrust naar aanleiding van de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum was op een ongekenne wijze tot uitbarsting gekomen.

De vermeende veronderstelling als zou onze Geldermalsense samenleving worden bedreigd van buitenaf met de komst van asielzoekers verwerd tot een Geldermalsense samenleving die werd bedreigd van binnenuit. Hoe vervreemdend kan de werkelijkheid zijn; een ongekenne tweespalt binnen drie weken.

Vandaag 4 januari staan we in dezelfde zaal, de fysieke schade is hersteld en we zijn enigszins van de schrik bekomen. Overal waar ik mensen sprak de afgelopen weken, was er de diepe wens dat Geldermalsen weer de gemeenschap moet worden die zij was. Veelzijdig met ruimte voor een ieder en hecht. Het was en is de vraag om onze identiteit te herstellen.

Landelijk vraagstuk

Een landelijk maatschappelijk probleem heeft zich in Geldermalsen in alle hevigheid geopenbaard. Met andere burgemeesters deel ik de mening dat een steviger landelijke aanpak in het opvangen van vluchtelingen kan helpen. Lokale overheden willen als gelijke worden behandeld en accepteren het niet wanneer dat wordt opgelegd. We begrijpen de tijdsdruk en de noden, maar dit vraagt een grondige analyse en onderlinge afstemming. Van verschillende kanten is er dan ook terecht voor gepleit tijd te nemen voor een goede dialoog en zo te bezien wat mogelijk is.

Voorafgaande aan de dialoog kijk ik mijzelf ook graag in de spiegel. Wat was mijn rol binnen die hele discussie de afgelopen weken: als lid van het college. Heb ik het goed aangepakt? Had ik het anders kunnen of moeten doen? Ik zie dat anderen dat ook doen: in de spiegel kijken: als raadslid, als journalist, als twitteraar of op facebook, als actievoerder, als voor- of tegenstander of als iets daartussen als inwoner.

Ruimte geven om verantwoordelijkheid te kunnen nemen

In die noodzakelijke reflectie heeft het college al voor de kerst erkend dat het fouten heeft gemaakt. Wanneer we zeggen dat we “inwoners ruimte willen geven om verantwoordelijkheid te nemen” is er door ons niet naar gehandeld.

Geconfronteerd met die noodvraag naar hulp en de oprechte intentie het juiste te willen doen vanuit het streven naar gezondheid, veiligheid en welbevinden voor eenieder, kwam het college tot dit voorstel naar de gemeenteraad. Een voorstel dat vroeg namens de bevolking verantwoordelijkheid te willen nemen.

Beste mensen, wij hadden juist bij dit vraagstuk van de ontheemden – waarbij je feitelijk lokaal gevraagd wordt verantwoordelijkheid te nemen voor het uitvoeren van Rijksbeleid - eerst een brede dialoog moeten hebben met alle belanghebbenden in Geldermalsen.

Onze gemeenschap is veelzijdig met ruimte voor een ieder en hecht, zoals ik al eerder opmerkte. Een vraag over de opvang van ontheemden kan binnen die gemeenschap zonder meer gesteld worden. Welke bijdrage kan onze gemeenschap daarin leveren? Door de vraag te passeren ontstond een groeiend wantrouwen ten opzichte van het gemeentelijk en het landelijk bestuur. Het wakkerde angsten aan die nog eens gevoed werden door de aanslagen in Parijs en elders. De angsten mogen er zijn, die kennen we immers allemaal in meer en mindere mate. Ze zijn geaccepteerd en te respecteren.

Dat geldt niet voor het geweld. Dat is niet te begrijpen, niet te accepteren en niet te respecteren. Zij die dat wel doen gaan over een grens die ons nu juist tot rechtstaat maakt. Een rechtsstaat die ontheemden nu juist zoeken ter bescherming. Die grens is er ook ten aanzien van fysieke en mondelinge bedreigingen en anonieme brieven. Ieder jaar herdenken we op 5 mei dat we een vrije democratie zijn waarin we gevrijwaard blijven van dergelijke praktijken. WIJ kennen inmiddels andere manieren. De dialoog en het debat.

Als bestuurders hebben we nu juist de taak lastige vragen als deze, vrij zonder vooroordelen te bespreken.

Verbindende dialoog

Ik zie een zelfreflectie met vertrouwen tegemoet omdat ik ervan overtuigd ben, dat we uiteindelijk een gemeenschap willen zijn. Samen met belanghebbenden gaan we elkaar spreken over een bijdrage aan dit vraagstuk om te ontdekken waar we meningen en gedachten naast elkaar kunnen laten bestaan, waar deze mogelijk te overbruggen zijn en waar vernieuwde vragen tot oplossingen kunnen leiden. Vooraf gaan we op 26 januari a.s. als college samen met de gemeenteraad evalueren, niet om tegelijkertijd een nieuw voorstel te presenteren, maar om een gezamenlijke basis te creëren voor de eerder door mij aangekondigde goede inhoudelijke dialoog met de samenleving.

We zullen eraan werken weer 'We' te worden, in plaats van 'hullie' en 'zullie' en samen zoeken naar antwoorden. Gemeenteraad en college zullen een werkwijze ontwerpen waarbij vanuit verschillende gezichtspunten naar dit vraagstuk gekeken wordt. Elkaar ruimte geven om verantwoordelijkheid te nemen.

Een mooi jaar

Er is veel om trots op te zijn en om met elkaar de schouders eronder te zetten. Ik hoef dan alleen maar te kijken naar het vele moois wat 2015 heeft gebracht.

Ik pak er een aantal uit.

De Rijksstraatweg is mooi opgeknapt, de files bij de vroegere perenrotonde behoren tot het verleden en straks heeft de voormalige Zeshoek een complete facelift ondergaan, de eerste bewoners zijn al in de nieuwe huizen getrokken.

Wat dacht u van het Klompenpad in Rhenoy wat inmiddels is uitgegroeid tot één van de meest succesvolle van ons land. De opening van de prachtig gerestaureerde Nissenhut bij het Fort Asperen en de vele uitgevoerde en nieuw gestarte leefbaarheidsprojecten in de verschillende dorpen.

Ook de voorlopige afronding van langdurige en moeizame procedures rond het Zorglandgoed Rumpt en het spoor in Tricht. Daar was de discussie soms heftig. Het ging soms op het scherpst van de snede, maar de acties waren onderbouwd met argumenten, ludiek en respectvol. Zo hoort het en dat verdient waardering.

En dan de opening van 'De Pluk'. Dit schitterende centrum is bijna al weer gewoon. De jongens van de jeugdbrandweer werden Nederlands kampioen. We hebben de transities in de zorg zorgvuldig vorm en inhoud gegeven. Met warmte en liefde hebben Beesd en Tricht een aantal vluchtelingengezinnen in hun gemeenschappen opgenomen.

Zomaar een aantal projecten waarbij wij als gemeente samen met velen van onze inwoners op enigerlei wijze een rol hebben gespeeld.

Daarnaast zijn er nog de tientallen enthousiaste vrijwilligers die zich inzetten voor duurzaamheid, de oprichting van een dorpsraad in Buurmalsen en het project 'Beesd voor elkaar' vanuit het Klokhuis.

Op weg naar bestuurlijke fusie?

Veel valt er te doen in 2016. Eén onderwerp wil ik aanstippen: de besprekingen met Lingewaal en Neerijnen. Er zal nog veel water door de Linge en de Waal stromen voordat een mogelijke fusie met deze twee buurgemeenten een feit is. Dit onderwerp vraagt eveneens om een dialoog. Het afgelopen najaar hebben we onze inwoners gevraagd mee te denken over de kwaliteit van dienstverlening die zij van een nieuwe gemeente verlangen. Dat heeft tot positieve respons geleid waar we zeker ons voordeel mee kunnen doen. Daarnaast komen we met een voorstel om de dialoog te verbreden naar de drie gemeenten.

Afsluiting

Ik sluit af. Beste toehoorders, het is een andere toespraak geworden dan ik mij enkele weken geleden had kunnen voorstellen. Het kan verkeren.

Zoals ieder jaar zijn we voor onze nieuwjaarsreceptie weer op zoek gegaan naar muzikaal talent. Het leek ons toepasselijk om 2016 in te gaan met het jeugdkoor Tzjill. Een groep enthousiaste kinderen onder leiding van Ineke van Beuzekom. Zij gaan zo dadelijk voor u optreden en graag wil ik nu al vast een geweldig applaus voor deze aanwinst van cultureel Geldermalsen.

De vuurwerkactie heeft weer een grote berg vuurwerkafval opgeleverd. Prima om onze gemeente zo samen schoon te houden. Voorheen werden de winnaars van de vuurwerkactie altijd tijdens een speciale bijeenkomst bekend gemaakt. Dit keer hebben we er voor gekozen dit tijdens deze nieuwjaarsreceptie te doen. Gevraagd is foto's in te zenden

van het opruimen van het vuurwerk. De winnende foto laat duidelijk zien dat ouderen en jongeren hierin gezamenlijk kunnen en moeten optrekken. De prijs gaat naar Irene van Helden!

Uit de grond van mijn hart merk ik, dat het goed is hier weer samen te zijn, maar het is wel de laatste keer..... althans hier in het gemeentehuis. Met ingang van volgend jaar gaan we afwisselend naar één van onze dorpen. Als het dorpshuis nog beschikbaar is beginnen we op maandag 2 januari 2017 de eerste keer graag in 'De Betuwepoort' in Rhenoy. Ook daar hoop ik u dan weer te begroeten.

Beste toehoorders, Geldermalsen is een gemeenschap van ruim 26.000 individuen. Het is een hechte gemeenschap die meegaat met haar tijd, gastvrij blijft en eigentijdse uitdagingen aangaat. Kortom, een gemeenschap waar ik met heel veel plezier met u deel van uitmaak.

Ik wens u en uw naasten een liefdevol 2016!